

Welke verplichtingen brengt onbeperkte aansprakelijkheid met zich mee voor de jaarrekening?

Wanneer een vennootschap onbeperkt aansprakelijke vennoot is in een andere onderneming, moet zij bepaalde informatie hierover neerleggen bij de Nationale Bank van België. De Commissie voor Boekhoudkundige Normen geeft een overzicht van deze verplichtingen in haar advies 2017/16.

Belgische vennootschapsvormen met onbeperkte aansprakelijkheid

In vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid zijn de vennoten onbeperkt gehouden voor de schulden van de vennootschap. Deze vennoten kunnen bovenop hun inbreng ook aangesproken worden op hun eigen vermogen.

Dit komt voor bij de vennootschap onder firma (VOF), de gewone commanditaire vennootschap (Comm.V), (de beherende vennoten van de) commanditaire vennootschap op aandelen (Comm.VA) en de coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid (CVOA). Ook de Europese coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid en het Economisch samenwerkingsverband (ESV) zijn vennootschapsvormen met onbeperkte aansprakelijkheid.

Naast een deelname in voormelde Belgische rechtspersonen kan ook sprake zijn van een deelname in een buitenlandse onderneming met onbeperkte aansprakelijkheid, van de (Belgische) vennoot.

Neerleggingsplicht en vrijgestelde vennootschappen

Alle Belgische vennootschappen zijn verplicht bepaalde gegevens over de ondernemingen waarvoor zij onbeperkt aansprakelijk zijn, neer te leggen bij de Nationale Bank en openbaar te maken (art. 100 en art. 103 W.Venn.).

Vrijgesteld van deze verplichting zijn de vennootschappen die deze informatie al afzonderlijk vermelden in de jaarrekening. De volgende vennootschappen moeten dus geen apart document neerleggen:

- vennootschappen die het volledig schema gebruiken en diezelfde informatie al vermelden in hun toelichting;
- vennootschappen die het verkort schema of het microschemata gebruiken en die informatie vrijwillig opnemen in de toelichting bij hun jaarrekening.

Te verstrekken gegevens

1° een lijst van de ondernemingen waarvoor onbeperkte aansprakelijkheid geldt met naam, zetel, rechtsvorm, ondernemingsnummer indien het gaat over een Belgische onderneming: zie VOL 6.5.2, VKT 7.2 en MIC 7.2

2° de jaarrekening van diezelfde ondernemingen. Voor het volledig schema in de toelichting; voor het verkorte schema en microschemata in de toelichting op te nemen verplichtingen (indien vrijwillige opname in de toelichting) of achteraan aan de jaarrekening toegevoegd. Deze verplichting geldt niet als:

COMPTAFID-Benelux NV SA
Brussels

Bld. Edmond Machtensl. 180/100
B-1080 Brussels
Tel: +32 (0)2 410 75 75
www.comptafid.be

COMPTAFID-Benelux NV SA
Antwerp

Schijnparklaan 45
B-2900 Antwerp (Schoten)
Tel: +32 (0)3 658 89 02
www.comptafid.be

COMPTAFID (Schweiz) AG
Zürich

Seefeldstrasse 19 – Postfach
CH-8032 Zürich
Tel.: +41 44 250 2929
www.comptafid.ch

- de jaarrekening van de onderneming al openbaar is gemaakt;
- de jaarrekening van de onderneming al is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening;
- het gaat om een maatschap, een tijdelijke handelsvennootschap of een stille handelsvennootschap.

Mits vermelding van de reden waarom de jaarrekening niet wordt opgenomen.

In een aantal gevallen is de onderneming waarin de vennootschap onbeperkt aansprakelijke vennoot is zelf niet verplicht tot openbaarmaking van haar jaarrekening. Hierdoor kan dus de vennootschap die onbeperkt aansprakelijk is, geen beroep doen op de uitsluitingsgrond. Deze vennootschap blijft bijgevolg verplicht de jaarrekening van de onderneming waarvoor zij onbeperkt aansprakelijk is bij haar eigen jaarrekening te voegen en samen openbaar te maken. Concreet gaat het hier over de verplichting van de vennoten van kleine vennootschappen die de vorm hebben aangenomen van een VOF, een Comm.V of een CVOA.

Op welke wijze moeten de jaarrekeningen worden gepresenteerd?

De jaarrekeningen moeten in het apart document of in de toelichting worden gepresenteerd volgens de algemene boekhoudprincipes over het getrouw beeld van het vermogen, de financiële positie en het resultaat.

De jaarrekening van de vennootschap die onbeperkt aansprakelijk is voor de schulden van een andere vennootschap moet duidelijk worden opgesteld en stelselmatig de aard en het bedrag van de bezittingen en de rechten van de vennootschap, van haar schulden en verplichtingen evenals van haar eigen middelen, en de aard en het bedrag van haar kosten en haar opbrengsten weergeven. Bovendien moeten in de toelichting per soort de rechten en verplichtingen worden vermeld, die niet in de balans voorkomen en die het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden.

Deze principes indachtig:

- desgevallend, (algemene regel) geen publicatie heeft plaatsgevonden van de jaarrekening van de vennootschap waarvoor men onbeperkt aansprakelijk is, of geen openbaarmaking in het buitenland, op passende wijze een stuk (voor Belgische vennootschappen de jaarrekening) toevoegen aan de jaarrekening van de onbeperkt aansprakelijke vennoot, waardoor aan de bovengenoemde principes is voldaan.
- desgevallend, bijkomend, passende vermeldingen maken onder de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen van de onbeperkt aansprakelijke vennoot;
- desgevallend, bijkomend, een passende voorziening boeken in de jaarrekening van de onbeperkt aansprakelijke vennoot wanneer een schuld waarschijnlijk of zeker is geworden, maar zonder dat het bedrag al gekend is, met een inschatting van de uiteindelijke kost in hoofde van de onbeperkt (hoofdelijk) aansprakelijke vennoot;
- een schuld boeken als die zeker en vaststaand is geworden.

COMPTAFID-Benelux NV SA
Brussels

Bld. Edmond Machtensl. 180/100
B-1080 Brussels
Tel: +32 (0)2 410 75 75
www.comptafid.be

COMPTAFID-Benelux NV SA
Antwerp

Schijnparklaan 45
B-2900 Antwerp (Schoten)
Tel: +32 (0)3 658 89 02
www.comptafid.be

COMPTAFID (Schweiz) AG
Zürich

Seefeldstrasse 19 – Postfach
CH-8032 Zürich
Tel.: +41 44 250 2929
www.comptafid.ch

Waarderingsregels

De waarderingsregels die van toepassing zijn op de jaarrekening van de onderneming met onbeperkte aansprakelijkheid moeten niet toegepast worden op de toe te voegen jaarrekening, als deze onderneming zelf die waarderingsregels niet moet toepassen. Dat is het geval voor de kleine vennootschap onder firma en de kleine commanditaire vennootschap. Er wordt wel aanbevolen dat de onbeperkt aansprakelijke vennoot dit expliciet meldt.

Buitenlandse ondernemingen

Bij participatie in een buitenlandse vennootschap, de inventarisverplichtingen toepassen conform de daar geldende regelgeving. Als de jaarrekening van de buitenlandse onderneming niet voldoende informatie bevat, bijkomend, passende vermeldingen maken onder de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen van de onbeperkt aansprakelijke vennoot. En desgevallend een passende voorziening boeken.

COMPTAFID-Benelux NV SA Brussels

Bld. Edmond Machtensl. 180/100
B-1080 Brussels
Tel: +32 (0)2 410 75 75
www.comptafid.be

COMPTAFID-Benelux NV SA Antwerp

Schijnparklaan 45
B-2900 Antwerp (Schoten)
Tel: +32 (0)3 658 89 02
www.comptafid.be

COMPTAFID (Schweiz) AG Zürich

Seefeldstrasse 19 – Postfach
CH-8032 Zürich
Tel.: +41 44 250 2929
www.comptafid.ch